

Metropolia pomorska: projekt przedstawiony, co dalej?

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 17, czerwiec 2017 09:12

Jarosław Komża

Odsłony: 1457

Na ostatnim posiedzeniu połączonych dwóch zespołów Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - ds. obszarów miejskich i ds. ustrojowych samorządowcy z Sopotu przedstawili projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim.

Opisaliśmy go naszym Czytelnikom [tutaj](#). Prezydent Sopotu Jacek Karnowski poinformował, że w sprawie utworzenia związku metropolitalnego na obszarze działającego od sześciu lat stowarzyszenia Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot osiągnięto lokalne porozumienie pomiędzy zainteresowanymi samorządami. Teraz samorządowcy oczekują wsparcia rządu. Prezydent Karnowski zgłosił wniosek, by skrócić do roku obserwację tworzenia i funkcjonowania śląskiego związku metropolitalnego (na wzór ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim napisano projekt pomorski) tak, by od lipca 2018 roku związek pomorski mógł rozpocząć swoje funkcjonowanie.

Wiceminister za, czy przeciw?

W opinii wiceministra administracji Sebastiana Chwałka ze względu na to, iż do projektu przepisów o pomorskim związku metropolitalnym włączone zostały również powiaty, to jego zdaniem nie da się utworzyć związku metropolitalnego na Pomorzu w oparciu o "ustawę śląską". Wiceminister Chwałek dodał, że trzeba przyrzeć się przede wszystkim funkcjonowaniu metropolii śląskiej, zwłaszcza mechanizmom finansowym jej funkcjonowania. Na marginesie można przypomnieć, o czym pisaliśmy w poprzednim artykule, że projekt pomorski nie zawiera przepisów dotyczących dochodów związku. Podobnie, jak pierwotny rządowy projekt ustawy śląskiej także ich nie zawierał. Dodano je w trakcie późniejszych prac.

Strona samorządowa gotowa do współpracy i przedstawia konkretne uwagi

Pozostali przedstawiciele strony samorządowej uczestniczący w posiedzeniu zespołów poparli zaproponowaną koncepcję utworzenia pomorskiego związku metropolitalnego w oparciu o rządowy wzór. Poza tym samorządowcy zadeklarowali pełną współpracę i zgłosili wniosek o niezwłoczne zwołanie posiedzenia zespołu ds. obszarów miejskich, by omówić projekt ustawy szerzej. W przedstawionych do tej pory formalnych opiniach, które przesłał zachodniopomorski urząd marszałkowski oraz Związek Powiatów Polskich również widać poparcie dla zgłoszonej przez samorządowców pomorskich inicjatywy. Urząd marszałkowski w Szczecinie napisał, iż w związku z wejściem w życie ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim straciła moc ustawa z 2015 r. o związkach metropolitalnych - *"Oznacza to, że nie ma obecnie innej podstawy prawnej dla powoływania związków metropolitalnych, niż ustawa dedykowana danemu obszarowi metropolitalnemu. Mając na uwadze doniosłą rolę jaką mogą odegrać związki metropolitalne w realizowaniu polityki rozwoju obszarów funkcjonalnych największych miast, należy pozytywnie ocenić inicjatywę powołania związku pomorskiego."*

Dodać regulacje dochodów

Urzednicy zachodniopomorscy zwrócili uwagę, iż uregulowania prawne dotyczące powołania związku metropolitalnego powinny określać źródła jego dochodów, które zapewnią finansową podstawę realizacji zadań nałożonych w projekcie ustawy. Na ten aspekt zwrócił uwagę również Związek Powiatów Polskich. W uchwalonej ostatecznie ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim w trakcie prac rządowo-parlamentarnych dodano rozdział dotyczący źródeł dochodów związku metropolitalnego. Tego aspektu projekt pomorski nie porusza. Najprawdopodobniej dlatego, iż

przygotowany został we wrześniu 2016 r., gdy poprawki do projektu śląskiego nie były jeszcze znane. Według ZPP do dyskusji można przedstawić zapisy wzorowane na przepisach uchwalonej „ustawy śląskiej” oraz *ustawy o związkach metropolitalnych* z 2015 r. Należy przede wszystkim poddać je dyskusji w gronie zainteresowanych tworzeniem związku gmin i powiatów województwa pomorskiego.

Uporządkować przepisy dotyczące powiatów

ZPP zwrócił uwagę, iż samorządowy projekt pomorski różni się od rządowego projektu śląskiego dostrzeżeniem roli powiatów w metropolii. Projekt zawiera kilka przepisów w tym zakresie, m.in. wyjściowy (art.1 ust.4), przewidujący, iż w skład związku metropolitalnego mogą wchodzić także powiaty. Autorzy projektu nie przewidzieli jednak ku temu warunków i trybu. Dlatego ZPP zaproponował stosowne rozwiązania do przedyskutowania w gronie zainteresowanych samorządów. Pierwsza propozycja dotyczy właściwego ujęcia podmiotów tworzących związek. ZPP proponuje alternatywne rozwiązania. Albo *„związek metropolitalny jest zrzeszeniem gmin położonych w województwie pomorskim oraz powiatów, na obszarze których leży co najmniej jedna gmina wskazana w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 5”* albo prościej *„związek metropolitalny jest zrzeszeniem gmin i powiatów położonych w województwie pomorskim”*. Wskazanie alternatywnych opcji jest wynikiem niewystarczająco jasno i konsekwentnie przedstawionej w projekcie intencji autorów, ponieważ z zapisami projektu ustawy stoją w sprzeczności zapisy załączonego projektu rozporządzenia rządu. Mówi ono, że obszar związku będą tworzyły konkretne, wymienione JST, w tym powiaty. Tymczasem wynikająca z zapisów projektu ustawy logika zakłada, że obszar związku tworzą gminy, a powiaty mogą być jedynie członkami związku metropolitalnego, czyli sformalizowanego ustawą partnerstwa zarządzającego obszarem metropolitalnym. Powiaty mogą być członkami tego tworu nawet wtedy, gdy nie wszystkie gminy składające się na dany powiat zostaną zakwalifikowane do obszaru metropolitalnego. Dlatego należy to uporządkować. Jeśli intencją autorów oraz zainteresowanych powołaniem związku jest, by związek obejmował swoim oddziaływaniem obszar tworzony przez wszystkie wymienione z nazwy samorządy, w tym powiaty niezależnie od tego, ile gmin tworzących dany powiat zostanie objętych obszarem metropolitalnym, to należy odpowiednio skorygować brzmienie przepisów.